

PATVIRTINTA  
Kupiškio meno mokyklos  
direktoriaus  
2017 m. spalio 26 d.  
įsakymu Nr. V- 43

**SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO  
KUPIŠKIO MENO MOKYKLOJE  
TVARKA**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Kupiškio meno mokykla (toliau – Meno mokykla) smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo meno mokykloje tvarka (toliau – tvarka) parengta vadovaujantis smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Ši tvarka nustato Meno mokyklos direktoriaus, pavaduotojo ugdymui, pedagogų, kitų Meno mokyklos darbuotojų, vaiko gerovės komisijos, vaikų, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) veiklą, sukuriant sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką mokykloje.

3. Meno mokyklos direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, darbuotojai, vaikai, jų tėvai, vykdydami smurto ir patyčių prevenciją Meno mokykloje, vadovujasi LR Švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu, LR Vaiko teisių pagrindų įstatymu (1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234), Meno mokyklos nuostatais, Darbo tvarkos taisyklėmis, Ugdymo sutartimi, pedagogų pareigybės aprašymu, Meno mokyklos direktoriaus įsakymais, šia tvarka ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais smurto ir patyčių prevenciją.

4. Tvarkos tikslas – siekiant ugdyti pozityvų vaiko elgesį ir sukurti draugišką ir saugią atmosferą, nustatyti, kokie turi būti daromi veiksmai individualiu, grupės, Meno mokyklos, šeimos lygmeniu, siekiant užkirsti kelią smurtui ir patyčioms.

5. Tvarka remiasi šiais principais:

5.1. į smurtą ir patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas Meno mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas, ar kitas darbuotojas, vaikas, pastebėjęs ar sužinojęs apie smurtą ar patyčias, turi reaguoti ir jį stabdyti (darbuotojų veiksmų seka 2 priedas);

5.3. darbuotojai veiksmų imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie smurtą ar patyčias amžiaus ir pareigų;

5.4. kiekvienas Meno mokyklos bendruomenės narys geba tinkamai reaguoti patyčių situacijoje.

6. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

6.1. Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui;

6.1.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

6.1.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

6.1.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

6.1.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

6.2. Smurto ar patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis Meno mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, pedagogų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

6.3. Smurto ar patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų smurto ar patyčių atveju, visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

6.4. Smurto ar patyčių prevencijos ir intervencijos stebėseną – patyčių situacijos Meno mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

## **II SKYRIUS**

### **SMURTO, PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA MENO MOKYKLOJE**

7. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi Meno mokyklos direktorius, vaiko gerovės

komisijos nariai, pedagogai, dalykų mokytojai, o ją vykdančią dalyvauja visi Meno mokyklos bendruomenės nariai.

8. Meno mokyklos direktorius yra atsakingas už šios tvarkos parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremtą smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, vykdymą ir pristatymą Meno mokyklos bendruomenei.

9. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja Meno mokyklos vaiko gerovės komisijos pirmininkas, kuris kasmet kartu su vaiko gerovės komisijos nariais:

9.1. inicijuoja Meno mokyklos bendruomenės narių apklausą ir apibendrina jos rezultatus;

9.2. atlieka Meno mokyklos fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias analizę;

9.3. remdamasis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį vaiko gerovės komisijos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus Meno mokyklos direktoriui dėl smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo Meno mokykloje;

9.6. atlieka kitus menos mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkoje numatytus veiksmus.

10. Dalyko (dailės, muzikos instrumento, vokalo) mokytojai kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja Vaiko gerovės komisijos pirmininką apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus grupėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

11. Vaiko gerovės komisija, vadovaudamasi Meno mokyklos veiklos kokybei įsivertinti ir tobulinti skirtais instrumentais ar kitais būdais (apklausa, stebėjimu, pokalbiais ar kt.) reguliariai renka informaciją apie ugdymo (si) aplinkos saugumą, Meno mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius ir identifikuoja aktualias problemas.

### **III SKYRIUS PATYČIŲ INTERVENCIJA MENO MOKYKLOJE**

12. Visais įtariamų ir realių smurto bei patyčių atvejais kiekvienas Meno mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

12.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurtą ar patyčias – nutraukia bet kokius toki įtarimą keliančius veiksmus;

12.2. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ar Meno mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);

12.3. informuoja dalyko mokytojus apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias, elektroninių patyčių atveju pateikia išsaugotus įrodymus;

13. Dalyko mokytojas gavęs informaciją apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias, smurtą:

13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai patyčių/smurto atvejis;

13.2. pasitvirtinus patyčių atvejui, užpildo pranešimo apie patyčias formą (1 priedas), ją perduoda vaiko gerovės komisijos pirmininkui;

13.3. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su vaiko gerovės komisijos pirmininku, komisijos nariais ir informuoja apie pokyčius.

14. Gavus informaciją apie patyčias/smurtą vaiko gerovės komisijos pirmininkas:

14.1. užpildytą formą registruoja patyčių registracijos žurnale (žurnalas mokyklos raštinėje);

14.2. imasi spręsti smurto ar patyčių situaciją;

14.3. nedelsiant praneša Meno mokyklos direktoriui, kuris priima sprendimą dėl švietimo pagalbos priemonių taikymo.

15. Vaikui pasityčiojus iš administracijos darbuotojo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo, gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, informuoja Meno mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikių taikymo.

16. Administracijos darbuotojui, pedagogui, pagalbos specialistui ar darbuotojui pasityčiojus iš vaiko, asmuo gavęs informaciją, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias informuoja Meno mokyklos direktorių, kuris priima sprendimą dėl poveikio priemonių taikymo.

17. Visiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius dėl pagalbos kreipiamasi į Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos specialistus.

#### **IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

18. Meno mokyklos darbuotojai, pedagogai pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka.

19. Tėvai su šia tvarka supažindinami tėvų susirinkimo metu.

